ACADEMIC YEAR

2024

Karnataka Board Model Paper

aglasem.com

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD
Malleshwaram, Bengaluru – 560 003

2023-24ರ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ
S.S.L.C. MODEL QUESTION PAPER – 2023-24

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ
Subject : Third Language — SANSKRIT
तृतीयभाषा — संस्कृतम्

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆ] **ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ : 67-S**

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80] **Subject Code : 67-S**

CCE-RF : ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು / Regular Fresh

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಟ್ಟು 38 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖ ಜಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮೊಹರು (ಸೀಲ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
3. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ.
4. ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿರುವ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.
5. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವು ಸೇರಿದಂತೆ, ಉತ್ತರಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

परीक्षार्थिनां सामान्यसूचनाः

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे अष्टत्रिंशत् (38) प्रश्नाः सन्ति ।
2. प्रश्नपत्रं विपरीतेन आवरणेन मुद्रिताङ्कमस्ति । परीक्षासमये प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुं दक्षिणपार्श्वेन कर्तयत । प्रश्नपत्रस्य पृष्ठानि पूर्णानि सन्ति वा इति अवलोकयत ।
3. प्रश्नानां विषये निर्दिष्टाः नियमाः अनुपालनीयाः ।
4. प्रति प्रश्नानां अधिकृताः अङ्काः पार्श्वे लिखिताः सन्ति ।
5. प्रश्नपत्रमुत्तरयितुं निर्धारितः समयावधिः प्रश्नपत्रस्य उपरि भागे लिखितः अस्ति । पञ्चदशनिमेषाः प्रश्नपत्रस्य पठनार्थं निर्धारिताः सन्ति ।

[Turn over

I. अधोलिखितप्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु समुचितं विकल्पं चित्वा क्रमाक्षरेण सह उत्तरपत्रिकायां लिखत । 8 × 1 = 8

1. 'पर्यटकः' अस्य पर्यायपदम् इदं भवति ।

(A) कविः (B) राजा

(C) चोरः (D) प्रवासी

2. 'तमः' अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति ।

(A) अन्धकारः (B) प्रकाशः

(C) आकाशः (D) प्रखरः

3. 'पुस्तकेभ्यः' अत्र एषः लिङ्गः भवति ।

(A) पुल्लिङ्गः (B) स्त्रीलिङ्गः

(C) नपुंसकलिङ्गः (D) अन्यलिङ्गः

4. 'अपृच्छत्' अत्र एषः लकारः भवति ।

(A) लृट् लकारः (B) लङ् लकारः

(C) लोट् लकारः (D) लट् लकारः

5. 'जानामि' अत्र एषः पुरुषः वर्तते ।

(A) उत्तमपुरुषः (B) मध्यमपुरुषः

(C) प्रथमपुरुषः (D) अन्यपुरुषः

6. 'गरिष्ठः' अत्र अयं प्रत्ययः भवति ।

(A) 'छ' प्रत्ययः (B) 'म' प्रत्ययः

(C) 'वतुप्' प्रत्ययः (D) इष्ठन् प्रत्ययः

7. 'बालकः पत्रं हस्तेन ददाति' । अस्मिन् वाक्ये करणकारकपदम् इदं भवति ।

(A) बालकः (B) हस्तेन

(C) पत्रम् (D) ददाति

8. 'प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्रम्' । अत्र कृदन्तपदम् इदं भवति ।

(A) गौरीपुत्रम् (B) देवम्

(C) शिरसा (D) प्रणम्य

II. चतुर्थं पदं लिखत । **4 × 1 = 4**

9. अर्जुनस्य सारथिः — कृष्णः :: कर्णस्य सारथिः — ..... ।

10. दाशरथिः — श्रीरामः :: दिवसेश्वरः — ..... ।

11. पादपाः — निपतन्ति :: शिक्षा — ..... ।

12. निशामणिः — चन्द्रः :: ढुण्ढिराजः — ..... ।

III. एकवाक्येन उत्तरं लिखत । **4 × 1 = 4**

13. सूर्यः केषां पतिः ?

14. कः इन्दुः क्षीरनिधाविव प्रसूतः ?

15. कम् आदाय हनूमान् लङ्कातः प्रतस्थे ?

16. मेलायाः आयोजिका संस्था का ?

IV. द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत । **4 × 2 = 8**

17. पुस्तकमेलायाः वेदिकायां के क्रार्यक्रमाः अभवन् ?

18. अर्जुनः कृष्णं किं अपृच्छत् ?

19. दक्षिणामूर्तिं वर्णयत ।

20. कतिविधाः जनाः देवं भजन्ते ? ते च के ?

अथवा

कर्मणः विषये भगवतः अभिप्रायः कः ?

V. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत । **1 × 2 = 2**

21. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತವೆ.

Birds lives in the nest. They fly in the sky.

VI. कर्नाटकभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत । **1 × 2 = 2**

22. कृषकाः ग्रामे निवसन्ति । ते क्षेत्रेषु श्रमेण कार्यं कुर्वन्ति ।

VII. 23. **विग्रहवाक्यं लिखत ।** **1 × 2 = 2**

a) चक्रपाणिः ।

b) अनुरूपम् ।

अथवा

समस्तपदं लिखत ।

a) महत् बलं यस्य सः = ...

b) वृक्षस्य समीपम् = ...

VIII. लक्षणं विलिख्य अलङ्कारस्य नाम लिखत । **1 × 2 = 2**

24. कादम्बरीरसज्ञानम् आहारोऽपि न रोचते ।

IX. यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत । **2 × 3 = 6**

25. ''मया एतानि सर्वाणि पुस्तकानि पठितानि ।'' ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

26. ''सागर इव तिष्ठतु ते यशः'' ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

X. 27. **सन्धिं विभज्य नाम लिखत ।** **1 × 3 = 3**

a) बालस्तत्र ।

b) ज्योतिर्गमय ।

c) खल्वार्य ।

XI. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत । **1 × 3 = 3**

28. निजहृदि विलसन्तः सन्ति सन्तः कियन्तः ।

XII. कवेः देश–काल–कृतीनां विषये त्रिचतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत । 1 × 3 = 3

29. 'डा० बा. श्री रामकृष्णराव्' ।

अथवा

महर्षिः वेदव्यासः ।

XIII. पद्यपाठस्य नाम विलिख्य तात्पर्यं पञ्चषैः वाक्यैः कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत । 3 × 3 = 9

30. कर्मणैव हि संसिद्धिमास्थिता जनकादयः ।

लोकसङ्ग्रहमेवापि संपश्यन् कर्तुमर्हसि ।।

31. आकारसदृशप्रज्ञः प्रज्ञया सदृशागमः ।

आगमैः सदृशारम्भ आरम्भसदृशोदयः ।।

32. भाषा भिन्ना वेषो भिन्नः

नीतिर्भिन्ना नियमो भिन्नः ।

भिन्ना जातिः भिन्नश्च कुलम्

भिन्नावेव हि मतधर्मौ ।।

XIV. पद्यपाठस्य नाम विलिख्य पद्यं पूरयत । **1 × 3 = 3**

33. सदयं .....

..... करोति किम् ।।

XV. दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत ।

2 × 4 = 8

34. मेलुकोटे क्षेत्रम् अधिकृत्य लिखत ।

35. 'उभयभारती भारतस्य आदर्शनारी' इति विषयं सङ्गृह्य लिखत ।

अथवा

''विक्रमः वेतालश्च'' इति कथां सङ्गृह्य लिखत ।

XVI. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत । **1 × 4 = 4**

36. आयुर्वेदः इति अस्माकं देशीयवैद्यशास्त्रस्य नाम । ''अनेन पुरुषः आयुर्विन्दति वेत्ति च'' इति व्याख्या आयुर्वेदस्य उद्देशं वर्णयति । चरकसंहिता, सुश्रुतसंहिता, वाग्भटस्य अष्टाङ्गहृदयः, अष्टाङ्गसङ्ग्रहः च ग्रन्थाः आयुर्वेदे प्रख्याताः । एते सर्वे ग्रन्थाः

संस्कृतभाषायाम् एव सन्ति । आयुर्वेदः ऋग्वेदस्य उपवेदः इति परिगण्यते । रुधिरं, मांसः, अस्थीनि इत्यादयः अस्माकं शरीरे स्थिताः भौतिकावयवाः । एतेषां संरक्षणेन अस्माकं स्वास्थ्यं सुष्ठु भवति ।

प्रश्नाः

i) अस्माकं देशीयवैद्यशास्त्रस्य नाम किम् ?

ii) आयुर्वेदे प्रख्याताः ग्रन्थाः के ?

iii) आयुर्वेदग्रन्थाः कस्यां भाषायां सन्ति ?

iv) अस्माकं शरीरे स्थिताः भौतिकावयवाः के ?

XVII. दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत । **1 × 4 = 4**

37. परिसरः ।

अथवा

कर्नाटकराज्योत्सवः ।

XVIII. पत्रं लिखत । **1 × 5 = 5**

38. बेलगाविमण्डलस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः छात्रः/छात्रा इति मत्वा दिनद्वयस्य विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति पत्रं लिखत ।

अथवा

अध्ययनविषये सागरनगरे वर्तमानं मित्रं प्रति पत्रं लिखत ।

DO NOT WRITE ANYTHING HERE